

MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING

MELLOM

KREDINOR SA

OG

MODHI FINANCE AS

08.04.2022

Inneholder konfidensiell informasjon

1 KONTAKTINFORMASJON

1.1 Melder 1

Navn: Kredinor SA
Organisasjonsnummer: 953 556 472
Adresse: Rådhusgata 27, 0158 Oslo
Postadresse: Postboks 782 Sentrum, 0106 Oslo
Telefonnummer: 22 00 91 00
E-postadresse: borre.bratsberg@kredinor.no

1.2 Melder 2

Navn: Modhi Finance AS
Organisasjonsnummer: 919 628 103
Adresse: Sjølyst plass 3, 0278 Oslo
Postadresse: Postboks 253 Skøyen, 0213 Oslo
Telefonnummer: 21 49 40 30
E-postadresse: Rolf.Eek-Johansen@modhi.no

1.3 Kontaktpersoner

Kontaktpersoner for melder: Advokatfirmaet Thommessen AS
v/advokat Eivind Sæveraas og Kristoffer Grøndahl
Adresse: Ruseløkkveien 38, 0251 Oslo
Postadresse: Postboks 1484 Vika, 0116 Oslo
Telefonnummer: 23111262 / 23111048
E-postadresse: eis@thommessen.no / kg@thommessen.no

2 BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

Denne meldingen inngis til Konkurransetilsynet i medhold av konkurranseloven § 18, jf. § 17 på vegne av Kredinor SA ("**Kredinor**") og Modhi Finance AS ("**Modhi**"), sammen "**Partene**", i forbindelse med en fusjon av deres virksomheter

Partene er i dag morselskap i sine respektive konsern. Begge konsern driver med inndrivning av forfalte og misligholdte pengekrav for andre ("**fremmedinkasso**", som tidvis også omtales som "Third Party Collection" eller 3PC-virksomhet) og med oppkjøp av forfalte pengekrav (som tidvis også omtales som oppkjøp av "Non-Performing Loans" eller NPL-virksomhet).

Den planlagte foretakssammenslutningen vil innebære at Partene samler virksomhetene sine innenfor disse områdene i ett felles konsern. Før sammenslåingen vil det gjøres omorganiseringer av konsernet til Partene. Konsernspissen etter sammenslåingen vil være det nyopprettede selskapet Kredinor AS, som igjen vil eies i fellesskap av Kredinorstiftelsen¹ og Sparebank 1 Gruppen AS. Ved sammenslåingen vil

---

¹ Kredinorstiftelsen, som etter planen vil opprettes andre kvartal 2022 (se punkt 3.1), vil stå som eier av Kredinor AS.

Kreditor og SpareBank 1 Gruppen AS eie [REDACTED]. Foretakssammenslutningen planlegges gjennomført i tredje kvartal 2022.

Partene har en samlet omsetning i Norge på over en milliard kroner og de har hver for seg en omsetning i Norge som overstiger 100 millioner kroner. Foretakssammenslutningen er derfor meldepliktig etter konkurranseloven § 18, jf. § 17.

Gjennomføringen av foretakssammenslutningen er betinget av godkjenning fra Konkurransetilsynet og Finanstilsynet. Foretakssammenslutningen er ikke meldepliktig i andre jurisdiksjoner.

3 BESKRIVELSE AV DE INVOLVERTE FORETAKENE

3.1 Kreditor SA

Kreditor er et samvirkeforetak med om lag 1430 medlemmer som driver fremmedinkasso gjennom Kreditor SA, og kjøp av gjeld gjennom datterselskapet Kreditor Finans AS. Samvirkeforetaket er også eneeier i Emendo Kapital AS, som er uten omsetning eller ansatte. Inndrivelse av Kreditor Finans AS' ervervede fordringsportefølje skjer også gjennom Kreditor SA. Kreditor driver fremmedinkassovirksomhet i alle bransjer, men er særlig aktiv med hovedaktivitet innen energi-, handel- og bank- og finanssektoren.

Kreditor har bevilling som fremmedinkassoforetak etter inkassoloven. Kreditor Finans AS har konsesjon som finansieringsforetak etter finansforetaksloven.

På nåværende tidspunkt har Kreditor kun virksomhet i Norge,² med hovedkontor i Oslo og 424 ansatte. Kreditor driver også enkelte støttetjenester for hovedvirksomheten, slik som kundeservice, tilbud av ulike betalingsløsninger og liknende.

Kreditor er et samvirkeforetak, men vil bli omorganisert ved at Kreditor etablerer et nytt, heleid datterselskap kalt Kreditor AS. Kreditor overfører hele sin operative inkassovirksomhet, med alle tilhørende eiendeler, rettigheter, forpliktelser og ansatte, til Kreditor AS som et tingsinnskudd. Kreditor oppløses i henhold til samvirkeovens bestemmelser, og Kreditors aksjer i Kreditor AS overføres til en allmennyttig stiftelse.

Kreditor er p.t. medlem av Hovedorganisasjonen Virke, men er i en prosess med å bytte til medlemskap i Finans Norge.

3.2 Modhi Finance AS

Modhi Finance AS eies av Sparebank 1 Gruppen AS og eier samtlige aksjer i Modhi Collect AS og Modhi Norge AS, i tillegg til inkassoselskaper i Sverige og Finland som heleide datterselskaper. Konsernet har hovedkontor i Oslo og ca. 212 årsverk totalt, hvorav 176 av disse er i Norge.

---

² Tidligere drev også Kreditor tilsvarende virksomhet gjennom datterselskapene Kreditor A/S, Fair Pay Aps og Kreditor AB, som var registrert i Danmark og Sverige. I 2021 besluttet imidlertid Kreditor å avslutte virksomheten i de landene. Kreditor AB er fortsatt formelt sett et datterselskap og var tidligere et inkassoforetak i Sverige.

Modhi Finance AS har konsesjon som finansieringsforetak og driver med oppkjøp av gjeld. I tillegg leverer foretaket enkelte støtte- og stabstjenester til datterselskapene innenfor økonomi, IT, data og analyse, salg, ledelse og administrasjon med videre. Modhi Collect AS og Modhi Norge AS har hver sin fremmedinkassobevilling, men Modhi Collect AS driver kun innfordring på Modhi Finance AS sine kjøpte porteføljer.

Foretaket har spesialisert seg på å kjøpe og forvalte porteføljer av forfalte fordringer fra nordiske banker, finansinstitusjoner og store fakturautstedere. Porteføljene består i hovedsak av forfalte lån og kreditter rettet mot personmarkedet.

Modhi Finance AS er medlem av Finans Norge. Modhi Norge AS og Modhi Collect AS er medlem av Virke inkasso.

3.3 Foretakssammenslutningens begrunnelse

Markedet for inkassovirksomhet er i betydelig endring, som gjør foretakssammenslutningen hensiktsmessig. Endringen i markedet skyldes flere forhold (se også punkt 5.2 under).

Et viktig forhold er at Regjeringen i juni 2020 vedtok strakstiltak som medførte kutt på opptil 50 % av inkassoselskapenes salær og gebyrer, jf. forskrift av 19.juni 2020 nr. 1248. Tiltaket ble innført i påvente av en større revisjon av inkassolovgivningen.³ Det er ventet at denne revisjonen vil medføre ytterligere innstramninger for bransjen. Reduksjonen av inkassoselskapenes salær og gebyrer, samt utviklingen av nye forretningsmodeller, vil medføre at marginene for slike virksomheter kommer under press. For å opprettholde en tilfredsstillende fortjeneste må aktørene i bransjen øke volumet av inkassosaker (porteføljer) betydelig og i tillegg kutte kostnader.

Det vises i den forbindelse til følgende uttalelse fra arbeidsgruppen som foreslo nye inkassoregler om konsekvensene av forslaget:⁴

Med de foreslåtte endringene er det grunn til å tro at flere inkassoselskap ikke vil kunne opprettholde sin virksomhet slik den utøves i dag. Det er sannsynlig at flere foretak vil bli sammenslått, og at enkelte foretak vil avvikle driften.

Slike sammenslåinger vil bidra til at det kan hentes ut betydelige synergier og effektiviseringsgevinster for de involverte virksomhetene.

Et annet er at EU nylig har vedtatt et nytt direktiv om kredittjenestefirmaer, kredittkjøpere og gjenvinning av sikkerhet som vil innføre felleseuropeiske regler om gjeldsinndrivelse og inkasso for misligholdte banklån. Dette er regler som vil være EØS-relevante, og som vil gi kredittjenestefirmaer fra andre EU/EØS-land en

³ Se pressemeldingen: <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/jd/pressemeldinger/2020/regjeringen-halverer-inkassosalarer/id2714995/>

⁴ Gjennomgåelse av nærmere angitte problemstillinger om inkassoloven. Rapport fra arbeidsgruppe nedsatt av Justis- og beredskapsdepartementet januar 2020 side 108

betydelig utvidet anledning til å yte inkassotjenester i tilknytning til misligholdte banklån i Norge på grunnlag av sin hjemstats-konsesjon. Dette vil øke konkurransen i inkassomarkedet ytterligere.

Et tredje forhold er at det også forventes ytterligere økt konkurranse som følge av automatisering, digitalisering av løsninger og bruk av tredjeparts plattformer, slik PSD2-direktivet gjorde for betalingsløsninger i banksektoren. Denne utviklingen vil kreve oppbygging av sterke kompetansemiljøer for utvikling av teknologi og digitale løsninger. Etablering av større aktører gjennom sammenslåinger vil legge bedre til rette for dette.

Et fjerde forhold er at potensielle oppdragsgivere i bankmarkedet i større grad enn tidligere ønsker å selge egne (inkasso-) porteføljer fremfor å inndrive kravene selv. Denne trenden skyldes blant annet økte kapitalkrav fra EU som gjør det mindre attraktivt (mer kapitalkrevende) for bankene å beholde slike porteføljer på egen balanse. Trenden er økende og forventes å påvirke Partenes omsetning og markedsposisjon i negativ retning i tiden fremover. For å opprettholde sin posisjon i markedet må Kredinor i større grad enn tidligere ha kapasitet til å erverve slike porteføljer. Kredinor vil ikke klare å bygge opp en slik kapasitet gjennom organisk vekst, og også dette forholdet tilsier at det vil være et behov for en sammenslåing med en eller flere andre aktører som øker tilgangen til kapital. Modhi vil gjennom en sammenslåing øke Partenes samlede mulighet for å tilstrekke seg nødvendig kapital fremover.

4 OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT I NORGE SISTE REGNSKAPSÅR

Navn	Omsetning (for 2021, i NOK 1000)	Driftsresultat (for 2021, i NOK 1000)
Kredinor	901 289 ⁵	312 046
Modhi	549 100	157 300 ⁶

5 BESKRIVELSE AV RELEVANTE MARKEDER

5.1 Innledning

Markedene for fremmedinkasso og kjøp av gjeld er regulert gjennom egen sektorlovgivning, som kan få betydning for Konkurransetilsynets vurdering av foretakssammenslutningen. Partene vil derfor først gi en kort oversikt over denne i punkt 5.2.

Ved markedsavgrensningen vil Partene bygge på Kommisjonens vedtak M.8287 fra 12. juni 2017, som gjaldt Nordic Capital (morselskap for inkassoselskapet Lindorff) sitt erverv av svenske Intrum Justitia ("**Kommisjonsvedtaket**"). Begge foretak drev innen fremmedinkasso og kjøp av gjeld, og Kommisjonen

⁵ Gevinst fra salg av Kredinors virksomhet i Danmark på NOK 53 443 000 er trukket fra

⁶ MNOK 50 er trukket fra i Modhi Finance sitt resultat, som følge av et internt konsernbidrag fra Modhi Norge

avgrenset produktmarkedene deretter. Partene vil derfor argumentere for at samme avgrensning må legges til grunn i foreliggende sak, i punkt 5.3 og 5.4. Kommisjonen bygget vedtaket i stor grad på en egen markedsundersøkelse utført i anledning den saken, som det fortløpende vil bli henvist til i det følgende.

5.2 Oversikt over inkassovirksomhet og det regulatoriske rammeverket

5.2.1 Fremmedinkasso

Inkassovirksomhet må drives i henhold til inkassoloven, som krever bevilling etter lovens § 4. Etter bestemmelsen kan et foretak enten ha bevilling for inndriving av forfalte pengekrav for andre (fremmedinkasso) eller til oppkjøp og egen inndriving av forfalte pengekrav.

Kredinor AS, Modhi Norge AS og Modhi Collect AS har bevilling som fremmedinkassoforetak. Ingen av selskapene i foretakene har bevilling for oppkjøp og egen inndriving, men selskapene som driver med kjøp av gjeld (Modhi Finance AS og Kredinor Finans AS) har konsesjon som finansforetak, som nærmere beskrevet nedenfor).

Vilkårene for å motta bevilling som fremmedinkassoforetak følger særlig av inkassoloven § 5, som blant annet stiller visse egnethetskrav til ledelsen og fast forretningssted innenfor EØS. Det kreves også at virksomheten stiller sikkerhet på minst MNOK 2,5, men kravet kan være høyere.⁷ Etter at bevillingen er mottatt stiller loven flere krav til hvordan innkrevingen kan gjennomføres, blant annet gjennom lovens § 8 om god inkassoskikk samt nærmere regler om fremmedinkassoforetakets forhold til skyldnerne og fordringshaverne.

Kravene som NPL-selskapene (se punkt 5.2.2 og 5.4 nedenfor) erverver innfordres av konsernets inkassoselskap som ordinær 3PC-virksomhet.

5.2.2 Kjøp av gjeld (NPL-virksomhet)

Modhi Finance AS og Kredinor Finans AS har konsesjon som finansieringsforetak og driver med kjøp av gjeld.

Konsesjon som finansieringsforetak gis etter finansforetaksloven § 2-7. Finansforetaksloven oppstiller en rekke krav til slik virksomhet, herunder kapitalkrav, egnethetskrav til styret og nøkkelpersonell samt ulike krav til forsvarlig virksomhet. Det følger av inkassoloven at foretak som kan drive finansieringsvirksomhet etter finansforetaksloven, også kan drive "*Inkassovirksomhet som gjelder oppkjøp og inndriving av forfalte fordringer*", jf. inkassoloven § 4 fjerde ledd. Modhi Finance AS og Kredinor Finans AS har begge konsesjon etter finansforetaksloven, og kan i medhold av denne konsesjonen også drive inkassovirksomhet som gjelder oppkjøp og inndriving av forfalte fordringer.

En av årsakene til at kjøp av gjeld gjøres av selskaper med konsesjon som finansforetak etter finansforetaksloven, og ikke av selskaper med bevilling etter inkassoloven er finansavtaleloven § 45. Bestemmelsen innebærer at finansforetak (eks. banker) kan overføre fordringer til andre finansforetak uten samtykke, mens overdragelse til andre typer foretak krever at det innhentes særskilt samtykke til

---

⁷ Nærmere regulert i inkassoforskriften kapittel 3.

overdragelsen fra skylderen. Av den grunn er det vanlig at foretak som driver med kjøp av gjeld fra bank- og finansforetak også har konsesjon som finansforetak.

5.2.3 Fremtidige regelendringer

I tillegg til det ovennevnte, er det, som også antydnet i punkt 3.3, enkelte planlagte regelendringer som kan få betydning for Konkurransetilsynets vurdering av foretakssammenslutningen.

For det første arbeides det med en ny norsk inkassolov.⁸ Det er foreslått en helt ny inkassolov med betydelige endringer på alle områder, inkludert et nytt gebyrregime med betydelig reduserte satser.

For det andre er det vedtatt et EU-direktiv som er relevant for inkassobransjen.⁹ Direktivet er av EU vurdert som EØS-relevant og medlemsstatene har frist til 29. desember 2023 med å implementere direktivet i nasjonal rett, se art. 32 i direktivet. Arbeidet med å implementere direktivet i norsk rett er foreløpig ikke påbegynt, og det er derfor ikke endelig avklart hvordan direktivet påvirker ny norsk inkassolov og andre norske rettsregler. Det er etter Partenes oppfatning sannsynlig at forslaget til ny inkassolov som har vært på høring må suppleres og/eller justeres i lys av det nye EU-direktivet, og det er også sannsynlig at andre norske regler må endres.

Direktivet er kun relevant for inkassovirksomhet som knytter seg til misligholdte kredittavtaler (dvs. banksektoren), og skiller seg fra norsk rett på flere punkter. Direktivet innfører blant annet felleseuropeiske krav til fremmedinkassovirksomheten, et såkalt "passporting-system" som medfører at bevilling oppnådd i ett EU/EØS-land også kan benyttes i et annet land, se særlig art. 13 i direktivet. Dette kan skape større konkurransepress ved at det åpnes for fremmedinkassovirksomhet i banksektoren på tvers av landegrensene. Videre inneholder direktivet regler om såkalte "credit purchasers", som er ment å tilrettelegge for salg av misligholdte låneporteføljer fra banksektoren. Det fremstår for Partene som om direktivet vil medføre at norsk rett må åpne for at "credit purchasers" kan kjøpe misligholdte porteføljer fra banksektoren, uten at slike "credit purchaser" har behov for konsesjon som finansforetak og uten at det gjelder krav om samtykke fra låntaker. Sagt på en annen måte fremstår det for Partene som sannsynlig at det særnorske samtykkekravet for overføring av misligholdte bankporteføljer (finansavtaleloven § 45) ikke kan opprettholdes etter innføringen av direktivet, forutsatt at porteføljen er misligholdt i mer enn 90 dager og at lånene er brakt til førtidig forfall (hevet). Dette er særlig basert på direktivets fortale punkt 18 og artikkel 17 nr. 2 og kan åpne for en rekke nye aktører i markedet for kjøp av misligholdte norske bankporteføljer.

Etter Partenes oppfatning, vil de nevnte endringer innebære at etableringshindringene i markedet reduseres, slik at konkurransepresset øker. Etter dagens regler trenger et fremmedinkassoforetak en egen bevilling for hvert land de opererer i. For kjøp av norske misligholdte bankporteføljer er det pga. den særnorske samtykkeregelen i praksis krav om en egen norsk konsesjon som finansforetak, og dette kravet

---

⁸ Lovforslaget ble sendt på høring 9. juni 2020, se <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-av-rapporten-gjennomgaelse-av-narmere-angitte-problemstillinger-om-inkassoloven/id2692368/?expand=horingsnotater>

⁹ Directive (EU) 2021/2167 of the European Parliament and of the Council of 24 November 2021 on credit servicers and credit purchasers and amending Directives 2008/48/EC and 2014/17/EU (Text with EEA relevance)

vil etter Partenes oppfatning sannsynligvis bortfalle ved innføring av direktivet nevnt ovenfor. Dette vil i så fall åpne for nye typer kjøpere av norske misligholdte bankporteføljer. Reduksjonen i inkassosalærene (som allerede er gjennomført, og som evt. kan justeres ytterligere ifm. ny inkassolov) vil kreve ytterligere effektivisering av virksomhetene i bransjen. Det vises i den forbindelse også til punkt 13.10 (Oppsummering om konsekvenser for inkassobransjen) i høringsnotatet for ny inkassolov.¹⁰

5.3 Fremmedinkasso¹¹

5.3.1 Om markedet

Fremmedinkasso innebærer som nevnt at inkassoforetaket inndriver forfalte pengekrav for andre. Det nærmere innholdet i inndringen varierer etter hvor gammelt pengekravet er, og det er vanlig å inndele inndrivelsesprosessen i purring og inkassovarsling ("førinkasso"), betalingsoppfordring og andre inndrivings tiltak, for eksempel brev, telefon, SMS, forhandlinger og betalingsavtaler ("inkasso/utenrettslig inndrivning"),¹² rettslig inkasso, dvs. behandling i domstolsapparatet og/eller tvangsfullbyrdelse¹³ og inkassoovervåkning.¹⁴

For å tilby fremmedinkasso kreves inkassobevilling, et datasystem for å håndtere fordringene og for å sende ut brev til debitor, samt ansatte til å følge opp sakene. I tillegg er det vanlig å ha et administrativt støtteapparat for de ansatte (juridisk avdeling, IT-støtte osv.) og for kundene (kundeservice).

Etableringshindringene i markedet fremstår således som forholdsvis lave, selv om det også kreves tilgang til data og modeller for å tilby effektive fremmedinkassotjenester til de største kundene. Mangel på egne data kan imidlertid i noen utstrekning avhjelpes ved kjøp av kredittopplysninger. Det støttes også av at det per i dag er over 100 tilbydere av slike tjenester i Norge. Tilbyderne varierer i størrelse og tidvis etter hvilket kundesegment de betjener.

Som det vil fremgå nedenfor mener Partene at det bør legges til grunn et norsk marked for fremmedinkasso, der de vil ha en samlet markedsandel på ca. 18,2 %. Basert på dette, og en nærmere redegjørelse av markedet og konkurransesituasjonen der, mener Partene at den planlagte foretakssammenslutningen ikke vil kunne hindre effektiv konkurranse i betydelig grad.

5.3.2 Markedsavgrensning

5.3.2.1 Produktmarkedet for fremmedinkasso

I Kommisjonsvedtaket (se pkt. 5.1 ovenfor) ble det lagt til grunn et marked for fremmedinkasso, men det er noe uklart om Kommisjonen skilte mellom fremmedinkasso innenfor ulike bransjer. Dette kommenteres nedenfor. Basert på erfaringer fra det norske markedet, mener Partene at det må legges til grunn et eget

¹⁰ <https://www.regjeringen.no/contentassets/b59d0291abe44a66ae3ad9de7320868e/jd-rapport-inkassoloven-2020.pdf>

¹¹ Fremmedinkasso er tidvis også omtalt som tredjepartsinkasso, 3PC-virksomhet (third party collection) eller "debt collection".

¹² Skyldneren får da et brev med krav om betaling og advarsel om at rettslige skritt kan bli tatt. I tillegg kan det bli iverksatt tiltak som avslutter løpende avtaleforhold, som for eksempel oppsigelse av et abonnement.

¹³ Rettslig inkasso kan iverksettes etter at minnelig innkreving er forsøkt. I denne fasen innhenter inkassoforetaket rettens godkjenning til å foreta tvangsfullbyrdelsestiltak, som for eksempel beslag av eiendom.

¹⁴ Inkassoovervåkning benyttes dersom skyldneren ikke er i stand til å betale. Debtors økonomiske situasjon overvåkes og når den bedres, kan partene gå tilbake til minnelig eller rettslig inkasso.

produktmarked for fremmedinkasso, og vil nedenfor begrunne hvorfor markedet ikke er hverken snevrere eller videre, med utgangspunkt i Kommisjonsvedtaket.

Produktmarkedet er ikke *videre* enn fremmedinkasso. For det første er det ingen eller liten grad av hverken tilbuds- eller etterspørselssubstitusjon mellom fremmedinkasso og andre ytelser inkassoforetakene yter i den sammenheng, slik som kredittvurderinger, bruk av ulike betalingsløsninger og faktureringstjenester. Av den grunn så heller ikke Kommisjonen grunn til å inkludere disse ytelsene i samme marked som fremmedinkasso.¹⁵

For det andre er egeninkasso antageligvis heller ikke i samme marked, dvs. kreditors inndriving av egen gjeld. Dette ble vurdert av Kommisjonen, som fant etter en markedsundersøkelse at egen- og fremmedinkasso ikke ble ansett som substitutter av kundene (kreditor), fordi de mente de ikke hadde den nødvendige kunnskapen og ressursene til å drive inkassovirksomhet i stor utstrekning.¹⁶

Videre er det heller ikke grunn til å benytte en *snevrere* avgrensning av produktmarkedet.

For det første mener Partene at det ikke er grunn til å avgrense mellom tilbud av fremmedinkasso til ulike bransjer (som for eksempel bank og finans, telekom, vann, elektrisitet og gass, offentlig sektor og/eller SMB).

Spørsmålet ble diskutert i Kommisjonsvedtaket avsnitt 35 til 44. Her pekte Kommisjonen, med utgangspunkt i sin markedsundersøkelse, på at tilbyderne av fremmedinkasso mente at det ville kreve større investeringer å drive innkreving i en annen bransje, og at kundene vektla tilbyderens særkunnskap om bransjen, og pekte derfor på at det "*appears likely that there may be separate market for debt collection for clients in different sectors, in particular banks and financial institutions, telecoms companies, utilities companies, the public sector and SMEs (including trade, retail and e-commerce).*" (uthevet her).¹⁷

Det er noe uklart hva Kommisjonen egentlig la til grunn i sitt vedtak, ettersom de skriver i avsnitt 44 at "*For the purposes of this case, in any event, it can be left open whether there is one differentiated debt collection market or separate markets exists depending on the sector in which debt collection takes place*", og i avsnitt 78 at "*The Commission will therefore consider separate markets for debt collection based on the customers' sector of activity*". Av avsnitt 140 fremgår det også at "*As explained in section III.1.A.1, there is no need to conclude on possible segmentations within the debt collection market since in any event the Transaction gives rise to serious doubts*". Likevel konstaterer også Kommisjonen i samme avsnitt at "*Since the market investigation revealed there are strong indications that the market could be segmented based on the customers' sector of activities, the Commission will assess the impact of the Transaction based on this segmentation.*"

---

¹⁵ Kommisjonsvedtaket avsnitt 24.

¹⁶ Kommisjonsvedtaket avsnitt 31-32. Etter Partenes oppfatning er muligheten til egeninkasso en faktor av betydning i den konkurransemessige vurderingen, men spørsmålet om det skal hensyntas i markedsavgrensningen er uansett av mindre betydning for vurderingen av fusjonen.

¹⁷ Kommisjonsvedtaket avsnitt 43.

Basert på hvordan det norske markedet fungerer, mener Partene at det ikke er nødvendig å gjøre tilsvarende skille i denne saken. Det er enkelte mindre, praktiske og regulatoriske forskjeller knyttet til hvordan innkrevingen gjennomføres i de ulike bransjene i det norske markedet. Mulighetene for å sperre et mobil- eller bredbåndsabonnement, er for eksempel litt annerledes enn adgangen til å stenge strømmen (nett) etter manglende betaling av nettleie. Således kan bransjespesialisering gi mer effektive inndrivingsprosesser. Det stilles tidvis også krav om å vise til referanse kunder i konkurranser. Bransjekunnskap, inkludert kjennskap til kundene, deres systemer og virksomhet, gir som i alle markeder konkurransemessige fordeler, men etter Partenes vurdering ikke i en slik grad at det er tale om ulike markeder. Alle aktører som er satt opp til å kunne håndtere kunder av en viss størrelse vil imidlertid kunne skaffe den nødvendige kunnskapen og betjene kunder (kreditorer) uavhengig av bransje.

I det norske markedet er det flere store aktører som håndterer alle typer krav, slik at størsteparten av markedet for fremmedinkasso er foreløpig lite spesialisert innenfor bestemte sektorer eller overfor ulike typer debitorer (forbrukere eller næringsdrivende). Likevel vil omsetningen til aktørene variere noe mellom bransjer. Innenfor bank og finans møter Kreditor blant annet konkurranse fra Intrum, Axactor og Modhi, der sistnevnte særlig har mange oppdrag for sparebanker. Innenfor energisektoren er Intrum, Lowell og Svea store aktører, mens innenfor parkering er Arvato markedsledende. PayEx driver med inkassovirksomhet innen ANPR/kamera-parkering. Videre driver Fair inkassovirksomhet tilknyttet betaling av bompenger, med unntak av de to største inkassoavtalene (Vegfinans og Fjellinjen). Innenfor telekomsektoren har primært de fem til ti største aktørene ett eller flere selskap blant kundene. Intrum og Kreditor er store når det gjelder inndrivelse av krav på vegne av offentlige aktører, og deres største konkurrenter er Statens innkreivingsentral og kommunal egeninkasso. Når det gjelder øvrige områder, herunder tradisjonelle fakturakrav, B2B og SMB, deltar samtlige inkassoaktører i konkurransene.

I tillegg til disse store aktørene, finnes det også flere mindre foretak som er spesielt aktive innenfor ulike bransjer, slik som fremmedinkassoforetaket Convene innen helse.

Etter dette har Partene utfordringer med å se at kundene (kreditorene) i én bransje ikke vil kjøpe inkassotjenester fra en annen leverandør ved en liten og varig prisøkning. Det samme gjelder for så vidt andre fremmedinkassoselskaper som vil ønske å bytte til den aktuelle bransjen.

Uansett vil sannsynligvis skillet ha mindre betydning fremover, ettersom det foregår en betydelig økning i finansieringen av fakturafordringer gjennom fakturaoppkjøp. [REDACTED]

[REDACTED] For eksempel skjer en stor andel av netthandelen ved at en bank finansierer kjøpet (kredittkort eller fakturautstedelse f.eks. via Klarna), og det skjer stadig utvikling av kreditthandel i andre markeder, der fordringer finansieres gjennom kjøp både før og etter inkassotidspunktet eller tradisjonell factoring. Partene ser også en oppblomstring av nisjebanker (som Aprila Bank og BRABank) som finansierer fakturaer til små og mellomstore bedrifter med et voksende volum, ved siden av de mer tradisjonelle aktørene (som bla. Nordea Finance Equipment, DNB Finans Factoring og Svea Finans). Partene vet ikke om en tilgjengelig statistikk som viser hvor stor del av markedet der en bank eller finansinstitusjon er eier av fordringen, men antar at det kan ligge [REDACTED] hvis man også tar med fordringer som skifter eier underveis i inkassoprosessen. Det nevnes for ordens skyld at [REDACTED]

For det andre er det, i tråd med Kommisjonens konklusjon i Kommisjonsvedtaket avsnitt 52, ikke grunn til å skille mellom produktmarkeder basert på kundenes (kreditors) størrelse. Det ble diskutert i Kommisjonsvedtaket avsnitt 45 til 52, som viste blant annet til at større kunder ofte kjøpte tjenester fra de større tilbyderne. Som også nevnt der, er det ikke et én-til-én forhold mellom størrelsen til kunden og tilbyderen. Vurderingen tar heller ikke hensyn til muligheten for prosjektsamarbeid mellom de mindre inkassoselskapene dersom de større kontraktene blir tilstrekkelig lønnsomme.

For det trede er det ikke grunn til å skille mellom ulike markeder etter pengekravets alder, se Kommisjonsvedtaket avsnitt 53 til 58, ettersom alle inkassoforetak kan betjene krav i alle aldre.

For det fjerde er det irrelevant for den foreliggende saken om Konkurransetilsynet skiller mellom et marked for innkreving av sikret og usikret gjeld, slik Kommisjonen diskuterer i sitt vedtak avsnitt 59 til 65. Kommisjonen trekker ikke en endelig konklusjon, men kommer til at det "*are strong indications that collection on secured and unsecured debt may be distinct product markets* (avsnitt 65). I det norske markedet omfatter fremmedinkasso stort sett bare usikret gjeld, selv om en viss andel av kommunale krav er sikret ved legalpant og enkelte krav innenfor bank/finans er sikret med salgspant.

Endelig er det for det femte heller ikke grunn til å skille mellom typen debitor (forbruker eller næringsdrivende) eller etter størrelsen på det utestående pengekravet. For disse punktene kom Kommisjonen til at det henholdsvis er tilstrekkelig etterspørselssubstitusjon (avsnitt 71) og at tilbudet av fremmedinkasso synes å være forholdsvis upåvirket av kravets størrelse (avsnitt 75), selv om håndtering av større volum med småkrav (eks. bompenger) stiller noe større krav til tilbyderens datasystemer.

I Norge deltar samtlige inkassoforetak i konkurranser om gjeldsinndrivelse av krav der både kreditor og debitor er næringsdrivende (B2B). Partene antar at inndrivelse av B2B-krav står for [REDACTED] av markedet, mens krav der en forbruker er debitor (B2C) står for [REDACTED] av markedet. En leverandør som tilbyr factoring gjennom et tilknyttet finansieringsforetak vil ofte ha en større andel B2B-krav i inkassoporteføljen. Til sammenlikning er [REDACTED] av fremmedinkassovirksomheten til både Kreditor og Modhi tilknyttet B2C-krav. Ettersom B2C-krav utgjør en [REDACTED] av markedet og Partenes virksomhet [REDACTED] knytter seg til slike krav, har det imidlertid ikke stor betydning for beregningen av markedsandelene om begge typer krav inkluderes i dette tilfellet.

5.3.2.2 Det geografiske markedet for fremmedinkasso

I Kommisjonsvedtaket ble markedet ansett som nasjonalt i omfang, se avsnitt 82 til 85. Det ble pekt på at majoriteten av fremmedinkassoforetakene driver virksomhet på et nasjonalt nivå og på at deres omdømme i det bestemte landet har avgjørende betydning for valget av leverandør. Videre har nasjonale aktører særlig kunnskap om det lokale markedet, kulturen og språket, og således mulighet til å tilby god kundeservice. I tillegg får kjennskap til nasjonale reguleringer betydning. Videre, selv om det finnes flere inkassoforetak med et nordisk nedslagsområde, driver disse likevel separate virksomheter i hvert land.

De fleste aktørene på markedet er en del av utenlandske konserner (i ganske stor grad svenske) med (minst) et nordisk nedslagsfelt. Partene konkurrerer også i økt grad om nordiske leveranser til større kunder. Innføring av det foreslåtte "passport"-systemet i EU (jf. punkt 5.2) vil også bidra til å gjøre de geografiske markedene nordiske eller europeiske innenfor banksektoren.

Etter Partenes oppfatning er det ikke nødvendig å ta stilling til spørsmålet, og legger uansett en nasjonal avgrensning til grunn i den videre fremstillingen.

5.3.2.3 Oppsummering

Basert på Kommisjonens tidligere markedsavgrensning og de lokale forholdene i Norge, legger Partene til grunn at det relevante markedet for denne meldingens formål er et norsk marked for fremmedinkasso.

5.3.3 Partenes markedsandeler

Partenes estimerte samlede markedsandeler innenfor det norske markedet for fremmedinkasso vil være ca. 18,2 %, ¹⁸ slik at dette ikke utgjør et "berørt marked" i lovens forstand jf. konkurranseloven § 18a. Dette til forskjell fra foretakssammenslutningen i Kommisjonsvedtaket, som ville gi markedsandeler på 50-60 % i Finland, og 30-40 % i Norge og Estland, i tillegg til 20-30 % i Danmark og Sverige, jf. avsnitt 141.

Fremmedinkasso	Omsetning 2020 (NOK)	Markedsandel 2020 (%)
Kredinor	714 824 000	14,7 %
Modhi	171 852 000 ¹⁹	3,5 %
Totalt	4 849 583 000²⁰	100,0 %

Selv om Partene mener at en ytterligere segmentering av produktmarkedet etter bransjer ikke er nødvendig, har de for ordens skyld etter beste evne forsøkt å anslå markedsandelene deres innen samme bransjer som ble benyttet i Kommisjonsvedtaket avsnitt 141. Et slikt anslag vil være beheftet med usikkerhet, som følge av at det ikke finnes hverken offentlige tilgjengelige opplysninger som kan gjøre anslaget mer treffsikkert eller, som nevnt, en omforent forståelse av hvordan kravene skal kategoriseres (dvs. om eks. et krav fra telekombransjen som er kjøpt opp av en bank, blir ansett for å tilhøre bransjen for bank og finans eller telekom). Flere kunder kan plasseres i flere kategorier, som Klarna og kredittkortselskap, som kan oppfattes som kunder innen både finansielle tjenester og handel. Partene har derfor laget to ulike estimater, der kundegruppen "finansielle tjenester" er antatt å utgjøre hhv. bare banker ("**Snever Definisjon**") og banker og finansielle institusjoner (dvs. [redacted] av markedet jf. punkt

¹⁸ Anslaget bygger på tall for 2020, ettersom konkurrentenes regnskapstall for 2021 ikke er tilgjengelig enda. Etter Partens vurdering er deres markedsandeler omtrent uforandret i dag.

¹⁹ Dersom konsernintern omsetning gjennom Modhi Collect AS inkluderes, hadde Modhi en omsetning på NOK 230 036 000 i dette markedet. Det tilsvarer en markedsandel på 4,7 %, og innebærer at Partenes samlede markedsandeler vil være ca. 19,5 %.

²⁰ Tall fra Virke Inkasso

5.3.2.1 over, "Vid Definisjon"). Begge estimater ligger innenfor Virke Inkassos tall for totalmarkedet, og ettersom Statens Innkrevingsentral ikke er inkludert i Virkes tall, er disse heller ikke medtatt i anslaget.

Sektor	Selskap	Antatt markedsandel (Snever Definisjon av finansielle tjenester)	Antatt markedsandel (Vid Definisjon av finansielle tjenester)
Finansielle tjenester	Kredinor		
	Modhi		
	Totalt		
Energi	Kredinor		
	Modhi		
	Totalt		
Telekom	Kredinor		
	Modhi		
	Totalt		
Offentlig sektor	Kredinor		
	Modhi		
	Totalt		
Handel, SMB m.m.	Kredinor		
	Modhi		
	Totalt		

5.3.4 Foretakssammenslutningen vil ikke i betydelig grad hindre effektiv konkurranse innen markedet for fremmedinkasso

Det er i dag ca. 110 foretak med konsesjon som fremmedinkassoforetak,²¹ i tillegg til advokater som driver fremmedinkasso i kraft av advokatbevilling. Blant disse finnes det en rekke større tilbydere, slik som Intrum, Kredinor, Lowell, Visma og Arvato, med kapasitet til å betjene store kunder med komplekse behov.

Nedenfor angis en oversikt over de største aktørene i markedet for fremmedinkasso og deres markedsandeler i 2020, basert på offentlig tilgjengelig regnskapsinformasjon.

Foretak	Omsetning 2020	Markedsandel 2020 (%)
Intrum	1 050 725 000	21,7 %
Kredinor	714 824 000	14,7 %
Gothia og Arvato Finance (Bertelsmannkonsernet)	337 159 000	7,0 %
Payex Collection	261 334 000	5,4 %

²¹ <https://www.finanstilsynet.no/virksomhetsregisteret/rapporter/?t=10873d49-e2cb-4886-9a00-3aadff2d6f8>

Visma	247 599 000	5,1 %
Lowell Norge	191 287 000	3,9 %
Svea Finans	180 999 000	3,7 %
Modhi Norge	171 852 000	3,5 %
Sergel	162 274 000	3,3 %
Convene Collection	150 223 000	3,1 %
10 største	3 468 276 000	71,5 %
Øvrige	1 381 307 000	28,5 %
Totalt	4 849 583 000²²	100,0 %

Konkurransepresset fra det store antallet tilbydere forsterkes av de mindre tilbydernes mulighet til å innlede prosjektsamarbeid for å forbedre sin kapasitet til å håndtere større kontrakter. Selv om det ikke får avgjørende betydning, er det også naturlig å se for seg at kreditors mulighet til egeninkasso setter visse rammer for tilbudet av fremmedinkasso,²³ selv om disse vil være forholdsvis vide ettersom egeninkasso ofte ikke er regningsvarende (kostnader til personell og systemutgifter) jf. også punkt 5.3.2 over. I tillegg vil fremmedinkassoforetak kunne tilby billigere distribusjon av purringer o.l., og i noen tilfelle ekstra betaling for å få oppdraget ("payback"). Inndriving gjennom Statens innkrevingsentral er heller ikke medtatt selv om det etter Partenes oppfatning kan argumenteres for at disse også er en konkurrent, i alle fall for enkelte krav.

Videre er som nevnt etableringshindringene i markedet forholdsvis lave, senest illustrert ved nyetableringen Axactor som er særlig aktivt overfor bank- og finansbransjen. Utover det har endringer i markedet bestått av konsolideringer mellom eksisterende aktører og oppkjøp fra utenlandske aktører. Eksempler på oppkjøp av norske foretak er Collectia som har kjøpt Crone, Ropo Capital som har kjøpt BAHS Kapital og Lowell som kjøpte Intrum Justitia og Solvencia. Videre er Partene kjent med at Hoist ønsker å etablere seg i det norske markedet.

For de største kundene, der inkassoforetaket tilbyr fakturaservice eller annen spesialutviklet/unik integrasjon til kunden (kreditoren), kan det være tidkrevende, komplisert og kostbart for kunden å bytte leverandør underveis i avtaleforholdet. Av den grunn skjer mye av konkurransen i markedet gjennom offentlige eller private anbudskonkurranser (eller anbudslignende konkurranser), slik at kundene (kreditorene) sikrer seg konkurransedyktige avtalebetingelser. De offentlige anbudene er strukturert etter lov om offentlige anskaffelser og er åpne for de som ønsker å delta, mens de private gjerne er mer individuelt tilpasset og deltakelse er betinget av at man mottar en invitasjon om å inngi tilbud. Det er imidlertid stor variasjon her, både knyttet til prosess og kontraktene. I en del tilfeller fremstår det også, etter Partenes oppfatning, som at kundene bruker konkurransen/anbudet hovedsakelig som et virkemiddel for å presse ned pris hos eksisterende leverandør, men [REDACTED]

²² Tall fra Virke Inkasso

²³ Et eksempel er [REDACTED]

se nedenfor. Kontraktene har typisk en varighet på mellom to og fem år, og ofte med en opsjon om forlengelse.

I offentlige anbudsprosesser om andre typer krav enn tradisjonelle fakturakrav (dvs. fakturakrav som kan innfordres uten kompleks oppbygging av krav, systemtilpasninger eller eget regelverk knyttet til innfordringer) deltar sjeldent mer enn av markedet i konkurransen.

Konkurransen i anbudsprosessene er hard. Under følger en oversikt over Kredinors seiere og tap i offentlige og private anbud, brutt ned per år. Som det fremgår har Kredinor

År	Vunnet	Tapt	Andel seiere(%)
2015			
2016			
2017			
2018			
2019			
2020			
2021			

Et stort antall anbud ble også tapt til en rekke andre inkassoforetak, som indikerer at konkurransen er velfungerende og intens. Videre fremstår

Utenom anbudene selges også inkassotjenester til kreditorer som ikke ønsker å benytte seg av en slik prosess og/eller kreditorer med mindre porteføljer. Her skjer konkurransen i stor grad gjennom aktivt salg, inkludert pleie av eksisterende kunder og kontakt med mulige kunder for å undersøke om de vil bytte, samt øvrig kontakt for å komme i posisjon ved et eventuelt ønske om å bytte. Avtale kan inngås uten noen form for anbud og tilbudsinnhenting, men det er selvsagt ikke uvanlig at kunden innhenter konkurrerende tilbud. Dette gjelder stort sett bare for private kunder, ikke offentlige. Den desidert største andelen av markedet i antall kontrakter inngås på denne måten, men kontraktene er sjelden i størrelsesorden over MNOK 1. Brorparten faller under det partene kaller SMB (størrelse under NOK 250.000,-). Det hender også at litt større kunder har avtaler med flere ulike fremmedinkassoforetak, slik at kunden fortløpende kan sammenlikne konkurrentenes priser og innfordringsresultater.

Uavhengig av konkurranseform opplever Partene kundene i alle bransjer som profesjonelle og prisbevisste, med god oversikt over markedet. Videre er slik at aktørene heller konkurrerer på

²⁴ Det er flere anbud der Kredinor har deltatt, men ikke vet hvem som vant. Oversikten er derfor ikke helt fullstendig.

[Redacted] Slik sett blir markedet også forholdsvis lite transparent.

For illustrasjon av markedsdynamikken og konkurransepresset, kan Kredinors innføring av en prisøkning i 2020 nevnes. Foretaket økte prisen ved å fjerne "payback" fra rammebetingelsene sine, som innebærer at inkassoforetaket forplikter seg til å tilbakeføre deler av salærinntektene til oppdragsgiver. Til tross denne tilpasningen fulgte markedet ikke etter, og Kredinor endret derfor rammebetingelsene på nytt i 2021, og tilbyr nå "payback".

Basert på det ovennevnte, og at partens samlede markedsandeler er under 25 %, ²⁵ fremstår det som usannsynlig at det etter foretakssammenslutningen skal bli lettere for inkassoforetak å koordinere adferd i markedet. Tilsvarende gjelder for ikke-koordinerende virkninger, dvs. den nye virksomhetens mulighet til å innføre prisøkninger eller andre ineffektive tilpasninger ved tilbud av fremmedinkasso, ettersom Kredinor i så fall raskt vil bli utkonkurrert enten av Intrum eller andre inkassoforetak.

Av disse grunner vil ikke foretakssammenslutningen etter Partenes oppfatning i betydelig grad hindre effektiv konkurranse i markedet for fremmedinkasso.

5.3.5 Partenes fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører innenfor markedet for fremmedinkasso

Nedenfor gis en oversikt over Kredinors fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører hva gjelder fremmedinkasso, jf. konkurranseloven § 18 a bokstav d.

Konkurrenter		Kunder		Leverandører	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel salg (%)	Navn	Leveranseandel (%)
[Redacted content]					

Nedenfor gis en oversikt over Modhis fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører hva gjelder fremmedinkasso, jf. konkurranseloven § 18 a bokstav d.

Konkurrenter	Kunder	Leverandører
--------------	--------	--------------

²⁵ EU Commission Guidelines on the assessment of horizontal mergers (2004/C 31/03) avsnitt 18.

Navn	Estimert markedsandel (%)	Navn	Andel salg (%)	Navn	Leveranseandel (%)

Foretakssammenslutningen antas ikke å få noen virkning for Kredinors eller Modhis konkurrenter, kunder og leverandører i et norsk marked for fremmedinkasso.

5.4 Kjøp av gjeld (NPL-virksomhet)

5.4.1 Om markedet

Kjøp av gjeld innebærer som nevnt et kreditorskifte gjennom oppkjøp og inndrivning av forfalte pengekrav, og innebærer at finansieringsforetaket overtar kredittrisikoen (foretaket selger mao. en sikkerhet/garanti om betaling til opprinnelig kreditor).

For å kunne kjøpe gjeld, må tilbydereren være i stand til å verdsette porteføljen, ha tilgang til nok kapital og sørge for inndrivelse av kravene.

Dersom antallet enkeltsaker er høyt, baseres verdsettelsen av porteføljene gjerne på statistiske analyser av historisk informasjon, mens verdsettelsen tar utgangspunkt i analyser av de enkelte kravene og debitorerne ellers. I begge tilfeller bygger kjøper på opplysninger fra selger (kreditor) og andre kilder, som for eksempel informasjon om sammenliknbare porteføljer. I tillegg kan informasjon erverves fra tredjeparter innenfor lovens rammer, herunder kredittopplysningsforetak og offentlige organer, slik at det ikke er nødvendig at tilbydereren besitter intern informasjon.

Kapital innhentes fra eiere, investorer, banker og obligasjonsmarkedet. Partene regner med at kapitaltilgangen i dette markedet vil øke etter gjennomføring av verdipapiriseringsforordningen,²⁶ som i større grad vil gjøre det mulig å involvere kapitalkildene (investorene) i selve porteføljekjøpene ved at det

²⁶ Regulation (EU) 2017/2402 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2017 laying down a general framework for securitisation and creating a specific framework for simple, transparent and standardised securitisation, and amending Directives 2009/65/EC, 2009/138/EC and 2011/61/EU and Regulations (EC) No 1060/2009 and (EU) No 648/2012

tilrettelegges for verdipapirisering (verdipapirisering innebærer å selge porteføljene til et spesialforetak som finansierer porteføljekjøpet ved å utstede obligasjoner i markedet).

Verdipapiriseringsforordningen er nylig blitt endret for å tilrettelegge for verdipapirisering av misligholdte lån. Verdipapiriseringsforordningen (og endringsforordningen) er vedtatt gjennomført i norsk rett, men er foreløpig ikke i kraft.²⁷ Dato for ikrafttredelse er ikke bestemt, men er forventet i løpet av 2022. Endringene i verdipapiriseringsforordningen vedr. misligholdte lån har vært på høring og er ventet gjennomført snarlig.²⁸

Partene gjennomfører selve inndrivingen med hjelp fra sin egen fremmedinkassovirksomhet, selv om de i prinsippet også kunne kjøpt slike tjenester fra andre inkassoforetak. Det er ikke en forutsetning å drive med fremmedinkasso for å være aktiv i dette markedet, selv om det er et overlapp av tilbydere i de to markedene.

Som det vil fremgå nedenfor, mener Partene at det bør legges til grunn et norsk marked for kjøp av gjeld, der Partene har en samlet markedsandel anslått til [REDACTED]. Basert på dette, og en nærmere redegjørelse av markedet og konkurransesituasjonen der, mener Partene at den planlagte foretakssammenslutningen ikke i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse.

5.4.2 Markedsavgrensning

5.4.2.1 Produktmarkedet for kjøp av gjeld

I Kommisjonsvedtaket ble det, i avsnitt 103, lagt til grunn at et produktmarked for "*purchasing of unsecured debt constitutes the relevant product market in the area of debt purchasing*". Partene mener samme produktmarked kan legges til grunn for denne konkurransemeldingen, ettersom det stort sett bare selges usikrede fordringer til norske inkassoforetak. Innkreving av sikrede fordringer gjennomføres i stor utstrekning av bankene selv.

I samme avsnitt påpekte Kommisjonen videre at det kunne være grunnlag for å dele opp dette markedet i to ulike markeder for kjøp av gjeld, "*the overall market for purchasing unsecured debt and the market for purchasing unsecured debt from financial institutions*", men så ikke behov for å konkludere rundt det i Kommisjonsvedtaket. Synspunktet bygger på funn fra markedsundersøkelsen deres, som tyder på at det er mest oppkjøpsaktivitet knyttet til bank- og finansbransjen (avsnitt 98 og 100) og at det er en viss overlapp mellom fordringstyper som ble kjøpt opp og bransjen som foretaket drev fremmedinkasso i (avsnitt 102).

Etter Partenes oppfatning har den konkrete markedsavgrensningen begrenset betydning for Konkurransetilsynets vurdering av foretakssammenslutningen, ettersom det i de norske markedene stort sett bare kjøpes usikrede pengekrav fra banker og finansinstitusjoner mot forbrukere (Partene antar at beløpsmessig står bankbransjen for godt over [REDACTED] av bokførte verdier hos oppkjøpselskapene). Uansett skiller foretak som driver med kjøp av gjeld, etter Partenes erfaring, vanligvis ikke mellom ulike typer

²⁷ <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2021-04-23-22>

²⁸ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-endringer-i-verdipapiriseringsforordningen-mv/id2870614/>

bransjer, også til tross for de særlige kravene som finansavtaleloven § 45, 1. ledd stiller til overdragelser av fordringer der en bank eller et finansforetak er kreditor.

5.4.2.2 Det geografiske markedet for kjøp av fordringer

I Kommisjonsvedtaket argumenterte meldereren for at det var et geografisk marked for hele EØS-området. Under henvisning til en rekke funn fra markedsundersøkelsen, oppfattet Kommisjonen saken annerledes, og la heller til grunn en nasjonal markedsavgrensning (avsnitt 117).

Etter Partenes erfaring, er det en tendens til at det har blitt gjennomført flere porteføljekjøp på tvers av landegrenser i nyere tid, og særlig i Norden. Selv om dette tyder på at andre nordiske NPL-virksomheter er potensielle konkurrenter til Partene, vil de legge en nasjonal markedsavgrensning til grunn, blant annet som følge av forskjeller i nasjonal regulering og markedsforhold. Det vises også til argumentene for den geografiske avgrensningen av markedet for fremmedinkasso (punkt 5.3.2.2), som også er relevante her.

5.4.2.3 Oppsummering

Basert på det ovennevnte, legger Partene til grunn at det relevante markedet for denne meldingens formål er et norsk marked for kjøp av usikrede fordringer mot forbrukere.

5.4.3 *Partenes markedsandeler*

5.4.3.1 Beregning av totalmarkedet og markedsandelene

Kommisjonen har tidligere lagt til grunn at totalmarkedet utgjør verdien av samtlige anbud. I Kommisjonsvedtaket ble salg som følge av bilaterale forhandlinger ikke inkludert i vurderingen av totalmarkedet, og markedsandelene ble basert på verdien av og størrelsen på fordringene i løpet av en treårsperiode.²⁹

Det er vanskelig å definere totalmarkedet for kjøp av gjeld, og Partene har ikke samme oversikt over anbudskonkurransene som for fremmedinkasso. Bokførte verdier for gjeldsporteføljer kan benyttes som en indikator, men i realiteten omfatter totalmarkedet det samlede volumet av privatpersoners misligholdte, usikrede inkassogjeld. Det innebærer at markedet også består av bankers og andre finansforetaks porteføljer av usolgte volumer. I tillegg er enkelte aktører, herunder PRA Group Norge AS og Svea Finans, bokført i utenlandske selskaper eller filialer, og informasjon om størrelsen på deres volumer er derfor ikke offentlig tilgjengelig informasjon. Disse forholdene gjør det utfordrende å estimere størrelsen på totalmarkedet.

For denne meldingens formål legger Partene til grunn at totalmarkedet utgjør verdien av balanseført verdi hos NPL-aktørene.

---

²⁹ Kommisjonsvedtaket avsnitt 174 og 175.

5.4.3.2 Partenes markedsandeler

Partene vil antar at de etter foretakssammenslutningen ha en samlet markedsandel på ca. [REDACTED]³⁰ i det norske markedet for kjøp av fordringer, slik at dette ikke utgjør et "berørt marked" i lovens forstand jf. konkurranseloven § 18a. I Kommisjonsvedtaket ville foretakssammenslutningen gi mellom 40 og 80 % markedsandeler i alle relevante markeder, målt i verdi, jf. avsnitt 173 i vedtaket.

Kjøp av fordringer	Omsetning ³¹ 2020 (NOK)	Markedsandel (%)
Kredinor Finans	[REDACTED]	[REDACTED]
Modhi Finance	[REDACTED]	[REDACTED]
Totalt	[REDACTED]	100

5.4.4 Foretakssammenslutningen vil ikke i betydelig grad hindre effektiv konkurranse innen markedet for kjøp av fordringer

I markedet møter Partene konkurranse fra særlig [REDACTED], [REDACTED] har også deltatt i konkurransen om oppkjøp av fordringer av og til, og Finans2/Zolva er på vei inn i det norske markedet med nye og pengesterke internasjonale eiere. Det er imidlertid en rekke andre konkurrenter i dette markedet, som også driver egen fremmedinkassovirksomhet gjennom et eget datterselskap. I tillegg vil som nevnt gjennomføringen av verdipapiriseringsforordningen sannsynligvis også øke tilgangen på kapital, ved at misligholdte lån kan selges til spesialforetak for verdipapirisering som finansieres direkte ved å utstede obligasjoner i markedet. Partene regner derfor med at konkurransen vil øke i dette markedet fremover. Det gjelder uavhengig av om Konkurransetilsynet skulle legge til grunn et snevrere produktmarked (for eksempel oppkjøp av pengekrav fra bank- og finanssektoren), ettersom de fleste av de nevnte inkassoforetakene er aktive i den bransjen også.

Det er ikke mulig å hente ut en tilsvarende oversikt fra Finanstilsynets register over markedsaktørene i dette markedet (kun 5 foretak er registrert med bevilling for oppkjøpsinkasso), fordi de fleste inkassoforetakene heller har konsesjon som finansforetak. Nedenfor gis det imidlertid en oversikt over de største aktørene i markedet og deres antatte bokførte verdier på kjøpt misligholdt gjeld. Oversikten er således ikke uttømmende, og bygger på Partenes egne vurderinger av opplysninger fra noter til konkurrentenes regnskap for 2020 og annen tilgjengelig informasjon.

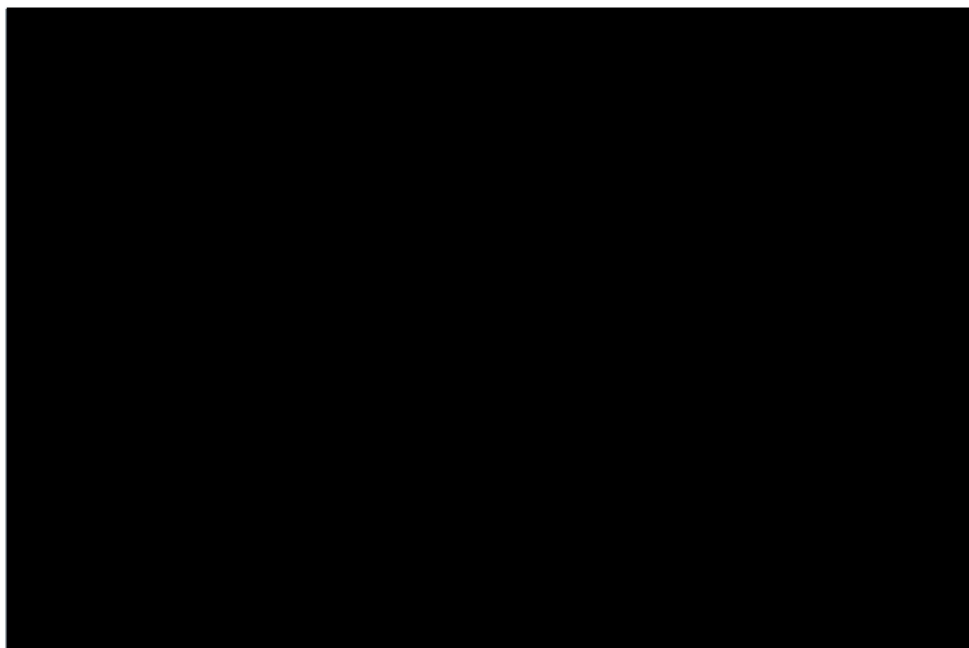
Foretak	Porteføljenes verdi 2020 (NOK)	Markedsandel (%)
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

³⁰ Anslaget bygger på tall for 2020, ettersom konkurrentenes regnskapstall for 2021 ikke er tilgjengelig enda. Etter Partens vurdering er deres markedsandeler omtrent uforandret i dag.

³¹ Målt som verdi på porteføljen

³² Tallet bygger på Partenes eget estimat

³³ Anslag for 2021. For å gjøre oversikten mer representativ har Partene etter beste evne korrigert omsetningstallene for 2020 ved å inkludere PRAs kjøp av porteføljene til Bank Norwegian og Resurs Bank, som var de største transaksjonene i markedet i 2021.

Som markert i oversikten har ikke Partene tilgang til nøyaktige omsetningstall for flere aktører, og tallene bygger derfor på deres konservative anslag. Partene mener imidlertid at det er grunn til å tro at det totale markedet er [redacted].

Selve kjøpet av pengekravene (eventuelt salget av sikkerhet), skjer enten ved gjennomføring av anbudskonkurranser eller gjennom bilaterale forhandlinger, og etter Partenes erfaring benyttes sistnevnte i økende grad. Priskonkurransen i disse prosessene vil avhenge av verdsettingen av porteføljen, som kan variere mellom konkurrentene, og hvor mye de er villige til å betale for porteføljen (som igjen styres av interne kostnader, konkurransesituasjon osv.). Det endelige tilbudet vil dermed avhenge av hvor mange krav foretaket tror de vil klare å inndrive, og vil vanligvis være lavere enn det foretaket tror porteføljen er verdt. Av disse grunner er markedet også forholdsvis lite transparent.

Ved anbudsprosesser inviteres potensielle kjøpere til å by på porteføljene. Disse budene er som regel ikke bindende, ettersom tilbyderne ikke har fullstendig informasjon om kravene. Basert på tilbudene vil selgeren lage en liste over foretrukne kjøpere, som deretter får mer informasjon om porteføljene og mulighet til å levere et bindende tilbud, samt forhandle med selgeren. I tillegg varierer det om salget gjennomføres ved såkalt "forward flow" (løpende kjøp av krav) eller "stock-salg" (periodisk kjøp), slik at finansforetakene kan, enten løpende eller ved ulike tidspunkt, by på porteføljer.

---

34 [redacted]

35 [redacted]

36 [redacted]

³⁷ Tallet bygger på Partenes eget estimat

I lys av det ovennevnte, og ettersom Partene vil få en samlet markedsandel på under 25 %, er det for det første usannsynlig at foretakssammenslutningen vil gi koordinerte virkninger. Hyppige og varierte konkurranser, lav pristransparens i markedet, potensiell konkurranse fra resten av Norden og gode muligheter for å avvike fra samarbeidet ved å by litt lavere på en portefølje, gjør det krevende å opprettholde en konkurransebegrensende samordning. Av samme grunner er det heller ikke sannsynlig at transaksjonen vil ha ikke-koordinerende virkninger.

Disse forholdene tilsier at foretakssammenslutningen ikke i betydelig grad vil hindre effektiv konkurranse i det norske markedet for kjøp og salg av fordringer.

5.4.5 Partenes fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører innenfor markedet for kjøp av fordringer

Nedenfor gis en oversikt over Kredinors fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører hva gjelder kjøp av fordringer, jf. konkurranseloven § 18 a bokstav d.³⁸

Konkurrenter		Kunder		Leverandører	
Navn	Estimert markedsandel	Navn	Andel salg (%)	Navn	Leveranseandel (%)

Nedenfor gis en oversikt over Modhis fem viktigste konkurrenter, kunder og leverandører hva gjelder kjøp av fordringer, jf. konkurranseloven § 18 a bokstav d.

Konkurrenter		Kunder		Leverandører	
Navn	Estimert markedsandel (%)	Navn	Andel salg (%)	Navn	Leveranseandel (%)

³⁸ Kapitalkostnader til bankene i forbindelse med lån er ikke medtatt i oversikten over leverandører under.

Foretakssammenslutningen antas ikke å få noen virkning for Kredinors eller Modhis konkurrenter, kunder og leverandører i et norsk marked for kjøp av fordringer.

6 VERTIKALE RELASJONER

Ettersom NPL-virksomheten benytter enten egen fremmedinkassovirksomhet eller kjøper inn en slik tjeneste fra andre inkassoforetak, er både Kredinor og Modhi allerede vertikalt integrert. Det kan derfor argumenteres for at det er en viss vertikal relasjon mellom Partenes virksomheter. Med lave samlede markedsandeler innen fremmedinkasso og et stort marked med mange aktører, fremstår det imidlertid som usannsynlig at Partene har adgang eller insentiv til å nekte å levere fremmedinkassotjenester til andre inkassoforetak som kjøper fordringer. I tillegg vises det til at de fleste slike foretak også driver en egen fremmedinkassotjeneste.

7 EFFEKTIVITETSGEVINSTER

Som også diskutert i Vedtaket avsnitt 118 til 138 gir det et konkurransefortrinn ved kjøp av fordringer å kunne tilby fremmedinkasso i tillegg, fordi det gjør det mulig å inndrive kravene på en tids- og kostnadseffektiv måte. Av den grunn tilbyr de fleste konkurrentene i dette produktmarkedet også fremmedinkasso. Fordelen går også motsatt vei, ettersom aktivitet innen NPL-virksomhet bidrar til å skaffe fremmedinkassovirksomheten oppdrag og inntekt, og det vises i den anledning til redegjørelsen om fordelene som ligger i å være aktiv og konkurransedyktig i begge markeder over. Kombinasjonen av fremmedinkasso og kjøp av gjeld bidrar også til å gjøre den sammenslåtte enheten [REDACTED] Slik sett er Partene til en viss grad komplementære.

Disse fordelene vil innebære sterkere priskonkurranse (som følge av kostnadsbesparelser etter mer effektiv drift) og en bedre evne til å imøtekomme kundens (kreditors) behov, slik at konkurransen samlet sett blir bedre.

8 TILSYN FRA ANDRE KONKURRANSEMYNDIGHETER OG ØVRIGE TILSYN

Transaksjonen er ikke underlagt krav om tilsyn fra andre konkurransemyndigheter.

Transaksjonen krever andre lisenser eller tillatelser etter norsk lov. Gjennomføring er betinget av godkjenning av Finanstilsynet.

9 AVTALEN OM FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN MED BILAG

Vedlegg 1: Intensjonsavtale av 23.12.2021 med vedlegg

Avtalen er å betrakte som forretningshemmeligheter.

10 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Vedlagt meldingen følger årsregnskap og årsrapporter for 2021. Disse er godkjent av revisor og styrebehandlet, men ikke endelig vedtatt. Partenes årsregnskap og årsrapporter for 2020 er tilgjengelig i Brønnøysundregisteret.

Vedlegg 2: Kredinor – konsernregnskap, årsrapport og revisorberetning 2021

Vedlegg 3: Modhi – konsernregnskap, årsrapport og revisorberetning 2021

Ettersom vedleggene ikke er endelige, er også disse å anse som forretningshemmeligheter.

11 KONFIDENSIALITET

Denne meldingen inneholder forretningshemmeligheter jf. konkurranseloven § 18 b. Forslag til offentlig versjon av meldingen og begrunnelse er vedlagt meldingen.

Vedlegg 4: Utkast til offentlig versjon av meldingen

Vedlegg 5: Begrunnelse for anmodning om unntak fra offentlighet

12 AVSLUTTENDE BEMERKNINGER

Vi ber om å bli kontaktet dersom det skulle være spørsmål til meldingen.

Dersom Konkurransetilsynet mottar innsynsbegjæringer i meldingen eller andre dokumenter i saken, ber vi om å bli underrettet.

***

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Thommessen AS

Eivind Sæveraas

Advokat